

Evren hakkında resmen soruşturma başlatıldı!

Türkiye / 17/09/2010

12 Eylül 1980 darbesine ilk soruşturma açıldı. Ankara Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcivekilliği, İHD'nin suç duyurusu üzerine dönemin Genelkurmay Başkanı Kenan Evren, Deniz Kuvvetleri Komutanı Nejat Tümer ve Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya'nın yargılanması için "2010/605" hazırlık numarasıyla resmen soruşturma başlattı.

Ankara Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcivekilliği, 30 yıl sonra 12 Eylül 1980 darbesine ilk soruşturmayı açtı. İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) 13 Eylül tarihli suç duyurusu üzerine dönemin Genelkurmay Başkanı Kenan Evren, Deniz Kuvvetleri Komutanı Nejat Tümer ve Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya'nın yargılanması için resmen soruşturma başlattı. Tarihi soruşturma 2010/605 hazırlık numarası taşıyor.

Dava açılabilir

Soruşturma sonunda savcılık, darbe komutanları Evren, Tümer ve Şahinkaya hakkında dava açabileceği gibi takipsizlik kararı da verebilir. Olası takipsizlik kararına İHD, en yakın özel yetkili mahkeme olan İstanbul'da itiraz edebilecek. Savcılığın vereceği karar örnek niteliği taşıyacak. Bu karar zamanışımı ve sorumsuzluk gibi hukuki tartışmalara da yanıt olacak.

İfadeye çağrılacaklar

Soruşturma kapsamında ifade alma, bilgi ve belge toplama, gözaltı ve arama gibi hukuki prosedürler yerine getirilecek. Bu kapsamda Evren ve darbe komutanlarının ifadesi de alınacak. Bu çerçevede

yargı ilk kez 12 Eylül darbesini soruşturacak.

Suç duyuruları Ankara'ya

12 Eylül'de yapılan referandumda, Anayasa'nın geçici 15'inci maddesinin kaldırılmasıyla, Evren'in de aralarında bulunduğu komutanların ve diğer kamu görevlilerinin yargılanıp yargılanamayacağı tartışması alevlenmiş ve pek çok ilde suç duyuruları yapılmıştı. Ankara'da, İHD'nin yanı sıra Yetmez Ama Evet Platformu, Mazlum-Der, 12 Eylül döneminde işkence gören bazı ülkücüler, BDP'li milletvekilleri de suç duyurularında bulunmuşlardı. Savcılığın, Ankara'da yapılan suç duyurularını tek bir dosyada birleştirmesi bekleniyor. Darbe, Ankara'dan yapıldığı için Türkiye tüm suç duyurularının Ankara'ya gönderilebileceği belirtiliyor.

Resmen soruşturma

12 Eylül darbesini yapan Milli Güvenlik Konseyi üyelerinden Sedat Celasın ve Nurettin Ersin vefat etmişti. Konseyin 3 üyesi ise halen hayatta. Konsey Başkanı Kenan Evren ile üyeler Nejat Tümer ve Tahsin Şahinkaya, 5 Ekim 2005'te, Konsey Üyesi Nurettin Ersin'in cenaze töreninde bir araya gelmişti. Genelkurmay'da düzenlenen törene ilişkin haber 6 Ekim 2005'te Hürriyet'te yayınlanmıştı. Törene dönemin Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, Başbakan Tayyip Erdoğan, Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül, Genelkurmay eski Başkanı Necip Torumtay, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hilmi Özkök, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Yener Karahanoğlu, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Faruk Cömert, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Fevzi Türkeri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Emre Taner de katılmıştı.

İHD: İnsanlığa karşı suçlar

İHD'nin işleme konulup, 2010/605 hazırlık numaralı dosyaya konulan suç duyurusu özetle şöyleydi: "Milli Güvenlik Konseyi adı altında 12 Eylül 1980'de ülke yönetimine el koyan ve 24 Kasım 1983 yılına kadar bu statüsünü sürdüren askeri cunta yönetiminin hayatta kalan üyeleri Kenan Evren, Nejat Tümer ve Tahsin Şahinkaya'nın işlediği, Nürnberg Şartı ile kabul edilmiş ve tüm devletlerin kendi kanunlarında yer almasa dahi suçun oluşumu halinde takip etmek zorunda oldukları uluslararası hukukun buyruk kuralı niteliğine sahip insanlığa karşı suçlar ve resen takdir edilecek suçlar nedeniyle haklarında Başsavcılık tarafından ceza davası açılması ve haklarında gerekli önlemlerin alınması istemidir." (Hürriyet)